

V

SALVÁTORSKÁ SCHOLA
ORCHESTR KMZČCH

TŘÍKRÁLOVÝ BENEFIČNÍ KONCERT

6.1.2024
KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍHO SALVÁTORA

NA PODPORU NEZISKOVÉ ORGANIZACE RUKA PRO ŽIVOT, O.P.S.

RUKA
PRO
ŽIVOT

SALVÁTORSKÁ SCHOLA

DIRIGUJÍ: ROSALIE HÁJKOVÁ, KRYŠTOF HLAVNIČKA

Salvátorská schola působí od podzimu 1990 v pražském studentském kostele Nejsvětějšího Salvátora. Doprovází zde bohoslužby, pořádá benefiční koncerty a příležitostně vystupuje také mimo domovskou farnost. Zpívá duchovní hudbu od středověku do současnosti, včetně spirituálů a skladeb vlastních autorů.

ORCHESTR KMZČCH

(KDO MÁ ZROVNA ČAS A CHUŤ)

Hostující těleso vzniklo přímo k příležitosti benefičního koncertu z přátel a spoluhudebníků Scholy, již stálých i nových. Název komorního orchestru příhodně spojuje jeho členy, kteří si našli čas a chuť dobrovolně nacvičit repertoár k dobré věci.

RUKA PRO ŽIVOT, O.P.S.

DŮM RAJMONOVA

Nezisková organizace poskytuje již 16 let sociální služby lidem s mentálním a kombinovaným postižením včetně lidí s poruchami autistického spektra a seniorům.

Dlouhodobým záměrem obecně prospěšné společnosti Ruka pro život je vybudování pobytového zařízení Domov Rajmonova, kde najde svůj nový domov 5 spoluobčanů, kteří se potýkají s mentálním a kombinovaným postižením se středně těžkou a těžkou formou poruchy autistického spektra. Domov pro osoby se zdravotním postižením by měl umožnit klientům vytvářet si za podpory pracovníků vlastní místo pro život dle jejich přání a potřeb, zapojit se do běžného chodu domácnosti a získat vědomí „být doma“. Domov svým prostorovým uspořádáním, vybavením, náplní programu a přístupem pracovníků má snahu co nejdříveji přiblížit samostatný život v běžném bytě. Vzhledem k cílové skupině uživatelů je základním stavebním kamenem služby individuální přístup, cílené používání metod a přístupů práce s lidmi s PAS a zajištění nepřetržité dostupnosti podpory a péče.

**PŘÍSPĚT MŮŽETE TAKÉ BANKOVNÍM
PŘEVODEM NA ÚČET
1978381309/0800 S VARIABILNÍM
SYMBOLEM 11994.**

**PRO POTVRZENÍ O DARU PROSÍM
UVEĎTE SVŮJ E-MAIL A KONTAKTUJTE
ORGANIZACI NA E-MAIL
EVA.KURKOVA@RUKAPROZIVOT.CZ.**

QR PRO PLATBU

ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ
KOLEDOVÁ

TOMÁŠ JAJTNER

IN DULCI JUBILO

MICHAEL PRAETORIUS

DORMI, DORMI

PÁSZTOROK, PÁSZTOROK

NOËL NOUVELET

ES IST EIN ROS
ENTSPRUNGEN

RIU, RIU, CHIU

LULAJŽE, JEZUNIU

JEG ER SÅ GLAD HVER
JULEKVELD

PEDER KNUDSEN

THE VIRGIN MARY HAD
A BABY BOY

PRAZNIC LUMINOS

TIMOTEI POPOVICI

UN FLAMBEAU,
JEANNETTE, ISABELLE

ŠČEDRYK

MYKOLA LEONTOVYCH

MISSA PASTORALE PRO
FESTO NATIVITATE DOMINI

JAKUB JAN RYBA

TOMÁŠ JAJTNER (*1976) ČESKÁ MŠE VĀNOČNÍ KOLEDOVĀ

VSTUP

Kriste, Vykupiteli nĀš, Ty jedinĀ jsi OtcĀv Syn a nevĀslovnĀ pĀvod mĀš pĀed celĀm svĕtem stvoĀenĀm.

Ty, Svĕtlo, OtcĀv Plameni, nadĕje vĕchnĀ vĕrnĀch svĀch, vĀsimni si vĀsude na zemi svĀch sluhĀ, Tebe prosĀcĀch.

PĀvodce spĀsy, pomni jen, Źe zrodem z lĀna svatĕho jsi z Panny pĀrijal zĀroveň podobu tĕla naĀeho.

To pĀipomĀnĀ dneĀnĀ den, jenŹ navracĀ se po roce, vŹdyt' aby svĕt byl zachrĀnĕn, pĀichĀzĀš z nebe od Otce.

PĀED EVANGELIEM

Aleluja, aleluja, aleluja!
ZazĀřil nĀm posvĕcenĀ den, aleluja!

OBĚTOVĀNĀ

Od bran, z nichŹ slunce vychĀzĀ, aŹ tam, kde konec zemskĀ je, ať znĀ zpĕv Kristu VladařĀ, synĀčku Panny Marie.

PĀvodce tĕla blaŹenĀ svĀch sluhĀ tĕlo oblekĀ, by zachrĀnil svĕ stvoĀenĀ a tĕlem spasil Ālovĕka.

ZamĕnĀm lĀnem matĀinĀm vnikĀ zĀř BoŹĀ milosti: jĀř chovĀ svatĕ Panny klĀn jĀ dosud skrytĕ tajemstvĀ.

Zrodil se z lidskĕ Matky PĀn, jeŹŹ Gabriel jĀ zveĀtoval.

Zem, moĀe, nebe s hvĕzdami i vĀechno to, co Źije v nich, jej, strĀjce svĕho poslĀnĀ, dnes chvĀlĀ v pĀsnĀch nadŹenĀch.

Ba i my, za nĕŹ Tvoje krev splatila drahĕ vĀykupnĕ, pĕjem ti novĀ chvalozpĕv slavĀce narozenĀ tvĕ.

Bud' slĀva Tobĕ, JeŹĀšĀ, zrozenĀ z Panny nejĀistĀ, i OtcĀ, Duchu milosti po vĀechny vĕky vĕčnosti. Amen.

Pojd'te, nĀrody, klaŹte se PĀnu, nebot' dnes sestoupilo na zemi velké svĕtlo.
Aleluja, aleluja!

V lĀnĕ svĕ matky skrytĀ Jan radostĀ nad nĀm zaplesal.

Jeslemi nebyl podĕšen, nechal se v seno poloŹit, sytil se trochou mlĕka ten, jenŹ nedĀ ptactvu hladem mĀřt.

ZnĀ nebem jĀsot, chvalozpĕv, zpĀvajĀ Bohu andĕlĕ, kdyŹ pastĀřĀm se PastĀř vĀech i TvĀrce zjevĀ ve chlĕvĕ.

Bud' slĀva Tobĕ, JeŹĀšĀ, zrozenĀ z Panny nejĀistĀ, i OtcĀ, Duchu milosti po vĀechny vĕky vĕčnosti. Amen.

PŘIJÍMÁNÍ

Ó, pověz lide můj, cos tehdy zpíval, rci mi, když ve stáj vstupovals tam se rty rozechvělými, kde Boha dítě zřels? Chci dojat láskou tvou též Jezulátku vzdát hold písni pastýřskou.

Vše převrací se, viz, hrad nebes peklo ruší, v trůn jesle mění se, noc tmavá v bílý den a Panna dítě má, a tak buď připraven: hled' stejně proměnit své srdce, tělo, duši.

ZÁVĚR

Když Boha svatého chceš jako Otce znát, dřív jeho dítětem se, bratře, musíš stát!

Když v tobě, křesťane, se dětské srdce skví, pak tvým už na zemi je Boží království.

Je dobré mnoho znát a přec to není dost, co vede od zlého je dětská nevinnost.

Když nejsi dítětem, pak nemůžeš jít dále, kde Boží děti jsou: vždyť dveře jsou tak malé.

Hle, v noci utichlé Bůh-dítě opět vrátil svým zrozením, co kdys ten starý Adam ztratil. Až ztichne duše tvá a v nitru vzejde noc, Bůh v tobě zrodí se a obnoví svou moc.

Když Bůh se bytostně chce zrodit v nitru mém, pak divem obr jsem i dítě zázrakem.

Duch svatý bytostně když duše dotýká se, co dítě věčnosti ses narodil v tom čase.

Buď sláva Tobě, Ježíši, zrozený z Panny nejčistší, i Otcí, Duchu milosti po všechny věky věčnosti. Amen.

MICHAEL PRAETORIUS (1571–1621)

IN DULCI JUBILO (DE, LA)

SÓLA: BARBORA DOKSANSKÁ, HÉLÈNE HÝLOVÁ,
MÁRIA KOPECKÁ, FILIP RAJNOCH, VOJTĚCH JIRSA

In dulci jubilo nun singet und seid froh!
Unsers Herzens Wonne leit in praesepip
und leuchtet alsdie Sonne matris in
gremio. Alpha es et O. Alpha es et O.

O Jesu parvule nach dir ist mir so weh;
tröst mir mein Gemüte, o puer optime,
durch alle deine Güte, o princeps gloriae.
Trahe me post te, trahe me post te.

Ubi sunt gaudia? Nirgend mehr denn da,
da die Engel singen nova cantica und die
Schellen klingen in regis curia. Eia, wärn
wir da, eia, wärn wir da!

Ve sladké radosti, teď zpívej a buď veselý!
Blaženost našeho srdce odpočívá
v jesličkách a září jako slunce v matčině
klíně. On jest alfa a omega.

Ó Ježíši malý, mé srdce pro Tebe trpí. Utěš
mé srdce i mou duši, o nejlepší mezi všemi;
svým dobrodiním, ó princí slávy, přitáhni
mě k sobě.

Kde jsou radosti? Nikde jinde než tam,
kde andělé zpívají nové písně a zvony
zvoní na dvoranách králů. Ó, kéž bychom
tam již byli!

DORMI, DORMI (IT)

Dormi bel Bambin, Re divin, dormi
fantolin!

Fà la nanna caro figlio, Re del ciel. Tanto
bel grazioso giglio.

Chiudi i lumi, mio tesor, dolce amor di
quest' alma almo Signor.

Fà la nanna regio infante, sopra il fien.
Caro ben celeste amante.

Spi krásné dítě, božský králi, spi malé dítě!
fantolin!

Ulož se drahý synu, králi nebes, Ty
překrásná lilie.

Zavři očka, můj drahý, sladká láska této
všemocné duše.

Spi, královské děťátko, na seně, drahý
nebeský milovníku.

ARR. TOMÁŠ VESPALEC
PÁSZTOROK, PÁSZTOROK (HU)

Pásztorok, pásztorok örvendezve
sietnek Jézushoz Betlehembe.
Köszöntést mondanak a kisdednek,
ki váltságot hozott az embernek.

Angyalok szózata minket is hív,
értse meg ezt tehát minden hű szív:
a kised Jézuskát mi is áldjuk,
mint a hív pásztorok magasztaljuk.

Pastýři, pastýři, radujme se,
s Ježíškem do Betléma pospíchejme.
Pozdravíme děťátko,
které přineslo spásu člověku.

Andělů hlas nás také zve,
aby každé horoucí srdce pochopilo,
že přišlo děťátko, jež máme oslavovat a
povznést jako ti pastýři.

ARR. PIETRO BATTISTON
NOËL NOUVELET (FR)

Noël nouvelet, Noël chantons ici
dévotes gens, crions a Dieu merci
Chantons Noël pour le Roi nouvelet.
Noël nouvelet Noël chantons ici.
En Bethléem Marie et Josephis
l'âne et le boeuf, l'enfant couché au lit
La crèche était au lieu d'un bercelet. Noël
nouvelet Noël chantons ici.
L'étoile y vis qui la nuit éclairecit
Et d'Orient d'où elle était sortie
En Bethléem les trois Rois amenait.
Noël nouvelet Noël chantons ici.
L'un portant l'or, l'autre la myrrhe aussi
l'autre l'encens qu'il faisait bon sentir.
Du paradis semblait le jardinet.
Noël nouvelet Noël chantons ici.
En trente jours Noël fut accompli.
En douze vers sera mon chant fini
En chacun jours j'en ai fait un couplet.
Noël nouvelet Noël chantons ici.

Novou koledu tady zpívejme
Zbožní lidé, hlasitě poděkujme Bohu
Zazpívejme koledu novému maličkému
královi. Novou koledu tady zpívejme
V Betlému Marie a Josef,
Osel a vůl, dítě uložené ke spánku
Byly jesle místo kolébky.
Novou koledu tady zpívejme.
Viděl jsem tam hvězdu, která rozjasnila
noc. A z Východu, odkud vyšla,
Vedla do Betléma tři krály.
Novou koledu tady zpívejme
Jeden nosil zlato, druhý myrhu taky,
Další kadidlo, které vonilo.
Taková zahrada jako z nebe vypadala.
Novou koledu tady zpívejme
Za třicet dnů byly Vánoce hotové.
Za dvanáct veršů bude můj zpěv ukončen
Ke každému dnu jsem sloku složil.
Novou koledu tady zpívejme.

ES IST EIN ROS ENTSPRUNGEN (DE)

Es ist ein Ros entsprungen aus einer Wurzel zart, wie uns die Alten sungēn, aus Jesse kam die Art und hat ein Blümlein bracht mitten im kalten Winter, wohl zu der halben Nacht.

Das Reis, so ich da meine, davon Isaas sagt, Maria ist's, die Riene die uns das Blümlein bracht. Aus Gottes ewgem Rat hat sie ein Kind geboren und bleib doch reine Magd.

Lob Ehr sei Gott, dem Vater, dem Sohn und Heiligen Geist, Maria Gottes Mutter, dein Hilf an uns auch leist' und bitt dein liebes Kind, dass es durch deine Güte zu Hilf uns komm geschwind.

Vyrostla růže, z něžného kořene, jak nám proroci zpívali, pocházel z Jesseho kmene a přineslo to květinu uprostřed chladné zimy v půlnoční čas.

Růžička, kterou myslím, o které mluvil Izaiáš, je přečistá Marie, která nám přinesla květinu. Z božského přičinění porodila dítě, přesto neproskvrněnou byla.

Sláva Bohu Otci, Synu i Duchu Svatému, Maria, Matko Boží, dopřej nám své pomoci, aby nás Tvůj Syn, ve vši dobrotivosti, přišel zachránit.

RIU, RIU, CHIU (ES)

SÓLA: ANEŽKA ZÁKOPČANÍKOVÁ, VILÉM PÍCHA,
TEREZA KUBÁLKOVÁ, FRANTIŠEK LORENC,
MARKÉTA DOKSANSKÁ, VÁCLAV VANĚK

Riu, riu, chiu, la guarda ribera;
Dios guardo el lobo de nuestra cordera,
Dios guardo el lobo de nuestra cordera.

El lobo rabioso la quiso morder,
Mas Dios poderoso la supo defender;
Quisola hazer que no pudiese pecar,
Ni aun original esta Virgen no tuviera.

Riu, riu, chiu...

Ríu, Ríu, chíu, řeka to vše drží,
Jako Bůh držel vlka od našeho jehněte,
Jako Bůh držel vlka od našeho jehněte.

Ten zuřivý vlk Jí chtěl kousnout,
Ale silný Bůh věděl, jak Jí ochránit.
Chtěl, aby nikdy nezhřešila,
Ani aby neprovedla ten prvotní hřích jako tato panna.

Riu, riu, chiu...

Este qu'es nacido es el gran monarca,
Christo patriarca de carne vestido;
Hemos redemido con se hazer chiquito,
Aunqu'era infinito, finito se hiziera.

Riu, riu, chiu...

Muchas profecías lo han profetizado
Y aún en nuestros días lo hemos
alcanzado

A Dios humanado vemos en el suelo
Y al hombre en el cielo porque Él le
quisiera

Riu, riu, chiu...

On, který se zrodil je dobrý vládce,
Kristus, náš otec, oblečen v lidském mase,
Máme vykoupení z toho malého stvoření,
I když je nesmrtelný, jako smrtelník byl
zrozen.

Riu, riu, chiu...

Předpovědělo to mnoho prorocství
A dokonce i v našich dnech jsme k němu
dospěli

Boha v těle vidíme na zemi
A člověka v nebi, protože ho chce mít.

Riu, riu, chiu...

ARR. BERNARD DEWAGTERE
LULAJŽE, JEZUNIU (PL)
SÓLA: VĚRA RAJNOCHOVÁ
MIROSLAVA JIRSOVÁ
ANNA REHRBERGER

Lulajže, Jezuniu, moja perelko,
Lulaj, ulubione me pieścidełko.
Lulajže, Jezuniu, lulaj, że, lulaj,
a Ty Go, Matulu, w płaczu utulaj.

Zamknijże znużone płaczem powieczki,
Utulże zemdlone łkaniem usteczki.
Lulajże...

Nynej, malý Ježíšku, moje perličko,
nynej mé nejmilejší potěšení.
Nynej, malý Jžíšku, hajej, nynej,
a Ty, matko, utěš Ho od slz.

Zavři svá malá víčka unavená pláčem,
uklidni rtíky zemdlené vzlykáním.
Nynej, ...

PEDER KNUDSEN (1819–1864)
JEG ER SÅ GLAD HVER JULEKVELD

Jeg er så glad hver julekveld,
for da ble Jesus født;
da lyste stjernen som en sol,
og engler sang så søtt.

Det lille barn i Betlehem,
han var en konge stor
som kom fra himlens høye slott
ned til vår arme jord.

Nå bor han høyt i himmerik,
han er Guds egen Sønn,
men husker alltid på de små
og hører deres bønn.

Da tenner moder alle lys,
så ingen krok er mørk;
hun sier stjernen lyste så
i hele verdens ørk.

Hun sier at den lyser enn
og slukkes aldri ut,
og hvis den skinner på min vei,
da kommer jeg til Gud.

Jeg holder av vår julekveld
og av den Herre Krist,
og at han elsker meg igjen,
det vet jeg ganske visst.

Každý Štědrý den jsem tak šťastná,
protože tehdy se narodil Ježíš;
hvězda zářila jako slunce,
a andělé zpívali tak sladce.

To malé dítě v Betlémě,
byl to král veliký,
který přišel z výsosti
dolů na naši ubohou zem.

Ted' přebývá vysoko na nebi,
Je to Boží Syn,
ale vždy pamatuje na ty nejmenší
a slyší jejich modlitby.

Pak maminka zapálí všechny svíčky,
aby žádný kout nebyl tmavý;
říká, že hvězda svítí tak jasně
v celé poušti světa.

Říká, že stále svítí
a nikdy nezhasne,
a pokud svítí na mé cestě,
dojdu k Bohu.

Miluji náš Štědrý večer
a Pána Krista,
a vím jistě, že on mě stále miluje.

ARR. JOHN LEAVITT
THE VIRGIN MARY HAD A BABY BOY (UK)

The Virgin Mary had a baby boy And they Panně Marii se narodil chlapeček, A říká
say that His name was Jesus. se, že se jmenoval Ježíš.

He come from the glory, He come from Přišel ze slávy, přišel ze slavného
the glorious kingdom. království.

The angels sang when the baby born, Andělé zpívali, když se dítě narodilo,

And proclaimed Him the Saviour Jesus. A prohlásili ho za Spasitele Ježíše.

He come from the glory... Přišel ze slávy...

The Wise Men saw where the baby born, Mudrci viděli, kde se dítě narodilo,
And they say that His name was Jesus. A říkají, že se jmenuje Ježíš.

He come from the glory... Přišel ze slávy...

TIMOTEI POPOVICI (1870–1950)
PRAZNIC LUMINOS (RO)

Praznic luminos, strălucit frumos,
Astăzi ne-a sosit și ne-a-nveselit,
Că Mântuitorul și Izbăvitorul
Cu trup s-a născut.

Raiul cel închis, Azi iar s-a deschis,
Șarpelui cumplit Capul s-a zdrobit
Și strămoșii iară, Prin sfânta Fecioară
Iar s-au înnoit.

Dnes přišel a rozveselil nás krásný,
zářivý svátek,
že Spasitel a Vykupitel
se narodil jako člověk.

Dosud zavřeně nebe se dnes znovu
otevřelo, hlava hrozného hada jest
rozdrcena a skrze svatou Pannu jsou
slova předků naplněna.

ARR. KATHARINA GOLDMANN

UN FLAMBEAU, JEANNETTE, ISABELLE (FR)

SÓLA: HEDVIKA RANOŠOVÁ, JIŘÍ MACHAČ,

ZORA SVĚTLÍKOVÁ, JAN KOŘENEK

Un flambeau, Jeannette, Isabelle,
Un flambeau, courons au berceau.

C'est Jésus, bonnes gens du hameau,
Le Christ est né, Marie appelle:

Marie appelle:

Ah! Que la mère est belle,
Ah! Que l'enfant est beau.

Quand l'Enfant sommeille,
C'est un tort de crier si fort.

Taisez-vous l'un et l'autre d'abord!
Qui vient là, frappant de la sorte?
Qui vient là, frappant comme ça?

Ouvrez donc! J'ai posé sur un plat de bons
gâteaux qu'ici j'apporte.

Au moindre bruit Jésus s'éveille.
Chut! Il dort à merveille!
Chut! Voyez comme il dort.

Toc! Ouvrez-nous la porte!
Toc! Faisons grand gala!

Vemte pochodeň, Janičko, Isabelo,
vemte pochodeň, utíkejme ke kolébce.

To je Ježíš, dobří lidé z osady,
Kristus se narodil, Marie volá.

Marie volá:

ach, jak krásná je ta matka,
ach jak krásné je to dítě!

Když dítě spí,
není dobré tak hlasitě křičet.

Mlčte vy i všichni ostatní!
Kdo to přišel a tluče?

Otevřete, dala jsem do ošatky dobroty,
které sem nesu.

Při každém zvuku se dítě probudí.
Šš! Tak sladce spí!
Šš! Podívejte se, jak spí.

Ťuk! Otevřete nám dveře!
Ťuk! Udělejme krásnou oslavu!

MYKOLA LEONTOVYCH (1877–1921)
ŠČEDRYK (VA)

Ščedryk, ščedryk, ščedryvočka, pryletila Koleda, koleda, koledička, přiletěla
lastivočka. vlaštovička.

Stala sobi ščebetaty, gospodarja Začala si cvrlikati, hospodáře vyháněti:
vyklykaty:

„Vyjdy, vyjdy, gospodarju, podyvysja na „Vyjdi, vyjdi, hospodáři, podívej se ke
košaru, stáji,

tam ovešky pokotylys, a jagničky tam se ovečky uvelebily a jehňátka
narodilys. porodily.

V tebe tovar vjes chorošij, budeš maty Kvalitní dobytek máš, budeš mít hodně
mirku grošej. peněz, až je prodáš.

Choč ně grošej, to polova: v těbě žinka Ale peníze všechno nejsou, pořád máš
černobrova.“ ženu krásnou.“

JAKUB JAN RYBA (1765–1815)
MISSA PASTORALE PRO FESTA
NATIVITATE DOMINI

SÓLA: VOJTĚCH JIRSA
ANEŽKA ZÁKOPČANÍKOVÁ,
BARBORA DOKSANSKÁ, FILIP RAJNOCH,
MARKÉTA PECNOVÁ,
KATEŘINA HRADILÁKOVÁ,
VĚRA RAJNOCHOVÁ,
IVONA VAVŘÍKOVÁ, HALKA JAKLOVÁ,
TEREZA VAŇKOVÁ, MARKÉTA DOKSANSKÁ

KYRIE

Kyrie eleison.

Alou vzhůru vstávejte a stáda svá shánějte, do Betléma půjdeme, divné věci najdeme, na nebi zpívání, muzicírování od anjelů na nebi jest podivení.

Copak bouříš po ránu, nech na pastvě beranů, neb jsme velmi ospalí, nech bychom si pospali, ráno vstanem pospolu, poženem všickni domů.

GLORIA

Gloria in excelsis Deo.

Vzhůru bratři milí! V té půlnoční chvíli anjelé zpívejte Gloria! V Betlémě se svítí, co tam má být, běžte honem nebo půjdu já.

GRADUALE

Pastuškové, jděte k Ježíšku pospěšte, do Betléma půjdeme, bubny trouby strojte, dudy si štemujte, s radostí tam půjdeme,

CREDO

Credo i unum Deum Patrem omnipotentem Factorem caeli, caeli et terra.

Bratři nemeškejme, k Betlému chvátejme, s potěšením, Maria Panna krásného syna kolébá a zpívá hajej, nynej.

OFFERTORIUM

Hej, hej, povím vám! Copak? Narodil se Kristus Pán. Kdepak? V Betlémě městě, jenom pospěšte. Pojd' ukaž nám, v kterém místě, narozeno jest to dítě.

Když u naší dědiny hlásný troubil hodiny: jedna, dvě, tři, čtyry, pět, šest, sedm, osm, devět, deset, jedenáct, dvanáct! Vstávejte, k Betlému chvátejte.

Pastuškové troubějí, lidem známo činějí. Pojd'me, pojd'me a nemeškejme.

Tam s anjeli budu zpívat Gloria!

Do Betléma pospěšme a s anjeli zpívejme Gloria in excelsis Deo.

narodil se tam Kristus Pán, z Marie Panny čisté, že je tomu jistá pravda, věřte tomu jistě.

Protož všickni pojd'me, muziku dělejme děťátkovi, neb on jest Pánem nad naším stádem, vzdejme mu čest, chválu věčnou amen.

Počkej na mne jenom trochu, už já vlezu do kožichu, neb se zimou celý třesu.

Pospěš bratře s námi tam, ukaž nám kde jest ten Pán.

Ukážu vám, v kterém místě narozeno jest Pojď ty bratře s námi tam, ukaž nám kde to dítě. jest ten Pán.

Naleznete jej v chlívě, položeno na seně, Kde pak, a na kterém místě jest ono neb král slavný ponižil sebe. milostné dítě?

SANCTUS

Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Sem pospěšte ptáčkové, též i malí Spi! Spi! Král náš slavný nebeský, mezi žáčkové, zpívejte panáčkoví, v jesličkách hovádky leží. miláčkoví!

BENEDICTUS

Vzhůru pastýřové i sedláčkové, veliká Slávu s anjeli jemu prozpěvujte, a vaši radost se vám dnes zvěstuje, váš Spasitel, hlavní prosbu přednášejte, by vás přijal, Emanuel, narodil se vám z Panny dnes jak sliboval, do nebeské vlasti i do radosti. v Betlémě.

AGNUS DEI

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi miserere nobis.

DONA

Dona nobis pacem.

PŘÍBĚH RYBOVY 2. ČESKÉ (GRÓNSKÉ) MŠE PŮLNOČNÍ

Missa Pastorale pro Festo Nativitate Domini Jakuba Jana Ryby (1765 – 1815) bývá označována jako „starší sestra“ jeho slavnější České mše vánoční. Na rozdíl od ní obsahuje ordinárium ještě v latině, ostatní části již v češtině. Vznikla pravděpodobně před r. 1796 a její jediný známý opis se nacházel ve farním archivu v Bubovicích u Břežnice. Roku 1934 ji vydal tiskem varhaník a pedagog Josef Michálek (1866 – 1945), ovšem v upravené a pozměněné formě, a to nejen hudební, ale i textové: novým, kompletně českým textem skladbu opatřil děkan František Vencel, a název byl změněn na II. českou mši půlnoční. Zřejmě někdy v té době se ovšem originální rukopis ztratil, a tak zůstala k dispozici pouze Michálkova upravená verze.

Roku 2006 však došlo ke šťastnému nálezu: rakousko-český dirigent a muzikolog Andreas Hoffmann-Kröper zakoupil ve vídeňském antikvariátu balík not, který obsahoval i nedatovaný ztracený rukopis této Rybovy skladby (pravděpodobně jiný než Michálkův). Dr. Hoffmann provedl roku 2009 novodobou premiéru této mše v Plzni, a pak se bohužel nad dílem i jeho objevitelem znovu zavřela voda. Salvátorské Schole se podařilo vypátrat dr. Hoffmanna na jeho novém působišti až

v dalekém Grónsku. Byl ochoten kopii rukopisu poskytnout, a tak po několikaletém odkladu způsobeném pandemií máme unikátní možnost letos provést Missu Pastorale v původním znění, vlastně v novodobé pražské premiéře.

Cena nálezu se nedá vyčíslit. Největší hodnota spočívá v tom, že nám ukáže původní podobu skladby. Pokud totiž jakýkoli dochovaný pramen chybí, nelze už s jistotou říci, jak skladba kdysi vypadala. A pokud se dochovala jen tzv. úprava, znamená to skladbu podřizující se zvykům jiné doby. Pak se setkáme s dílem například v romantizující podobě. Právě v této formě zná česká hudební věda tuto tzv. Druhou českou půlnoční mši, a to už téměř sto let.

Jelikož původní manuskript není znám, nevíme ani, jak mše původně zněla. To byl jeden z důvodů, proč byla tato mše hrána jen příležitostně, a to i přesto, že je důležitým pojítkem mezi latinskou a českou mší.

Stejně jako v případě známější České mše vánoční se nejedná o Rybův rukopis, o tzv. autograf. Rukopis je ale české provenience, nadepsaný Missa pastorale. Toto označení je ovšem sporné. Nejen gramaticky, ale i obsahem. Jako pastorale, pastýřská, bývá označena pouze jitřní mše na Boží hod vánoční (obecně matura, v adventu rorate). Měla tradiční výjimku v tom, že se při ní mohlo zpívat v mateřském jazyce. V našem případě se ale obsahově jedná o půlnoční mši, což vyplývá už jen z faktu, že slyšíme odbíjet hodiny a ponocný k tomu dvanáctkrát zatroubí. Text této mše je podobný známé České mši vánoční, ovšem skladba je to kratší a děj i hudební struktura jsou stručnější. Obsazení je v podstatě identické s obsazením známé vánoční mše. Stejně jako všechna pastorální díla byla komponována pro rožmitálský kůr, pro který Ryba skládal a kde působil druhou polovinu svého života. Název díla jen chybí na fragmentu Rybova vlastnoručního soupisu skladeb.

Kdy tato skladba mohla vzniknout? Muzikolog Jiří Berkovec upozorňuje na dataci (r. 1813) ztraceného rukopisu. To ovšem může být doba vzniku opisu – kopie. Rukopis, který byl poskytnut nám, není datovaný, nicméně použité písmo naznačuje podobnou dobu vzniku.

Podíváme-li se na hudební stylistiku, nenajdeme zde mnoho prvků lidové hudby či napodobení zvuků přírody a lidových nástrojů; skladba vychází ještě z tradic italské církevní hudby, jak ji Ryba mohl slyšet v době svých pražských studií. Zachází s ní ovšem volněji, jako by se coby skladatel chtěl podívat za dané mantinely. Také používání češtiny je pohled za mantinely: až na poslední dvě části mešního ordinaria spojil Ryba tradiční latinský text bohoslužby s vyprávěním vánočního děje v češtině. Pokud tento fakt chceme interpretovat jako cestu k čistě české vánoční mši, muselo toto dílo vzniknout před rokem 1796.